

**ODBORNÉ STANOVISKO
K ZÁKONODÁRNÉ
INICIATIVĚ NOVELY
ZÁKONA O DANI
Z HAZARDNÍCH HER**

Březen 2023.

ODBORNÉ STANOVISKO K ZÁKONODÁRNÉ INICIATIVĚ NOVELY ZÁKONA O DANI Z HAZARDNÍCH HER

Při stanovování výše zdanění jednotlivých typů hazardních her má být přihlíženo k **míře rizikovosti jednotlivých typů hazardních her** a k jejich **zastoupení na trhu**.

POPIS SOUČASNÉ SITUACE

Regulace hazardu vyjádřená v r. 2016 přijatým Zákonem o hazardních hrách č. 186/2016 Sb. si kladla za cíl výrazné snížení dostupnosti hazardu a co možná největší snížení negativních dopadů jeho provozování na společnost. Pro efektivní naplnění těchto cílů byla tato oblast v posledních letech důkladně zkoumána a na základě řady vládních studií dopadů hazardu, jejichž závěry jsou součástí důvodových zpráv k legislativním předpisům, byla následně přijata různá opatření. Nastavený směr těchto snah o regulaci hazardních her, zejména těch společensky nejvíce rizikových, byl z pohledu snižování negativních dopadů hazardního hraní přínosný.

Dle původní podoby zákona o dani z hazardních her tak byly jednotlivé hry rozděleny podle jejich rizikovosti do třech kategorií a na základě tohoto rozdělení byly souvisejícími změnami nastaveny daňové sazby: 21%, 23% a 35% pro jednotlivé kategorie. Jedním z odborných zdrojů pro toto stanovení byl mj. i materiál Hodnocení dopadů regulace (dále jen „RIA“) ke zmíněné zákonné normě, který zpracoval už v roce 2014 Úřad vlády ČR. Zde je s. 31 uvedeno, že socioekonomické náklady loterií jsou nízké a společenská nebezpečnost tohoto druhu hazardu je zanedbatelná. Stát se tedy rozhodl zvýhodnit provozování méně rizikových her.

Na podzim roku 2019 však tehdejší vláda na základě poslaneckého pozměňovacího návrhu prohlasovala skokové navýšení daní pro loterie, které jsou z pohledu prevence a léčby závislostí nejméně rizikovým druhem hazardních her, a to z 23 % na 35 %. Tento krok byl v rozporu se zásadami racionální politiky závislostí, došlo jím ke zvýhodnění tzv. technických her a původní záměr zákonodárce zvýhodnit provozování méně rizikových druhů her byl tímto krokem zcela zrušen.

V České republice jsou v důsledku tohoto kroku zastoupeny jednotlivé druhy hazardních her ve srovnání s jinými zeměmi EU anomálně: loterie jakožto jedna z nejméně rizikových hazardních her tvoří pouhých 13 % trhu ve srovnání s evropským průměrem, který činí 62 % trhu s hazardními hrami. Co se týče zdanění loterií k roku 2019, Česká republika po schválení novely zdaňovala loterie nejvíce ze všech druhů hazardních her. Z pohledu racionální politiky závislostí jde o nežádoucí stav, kdy realizovaná opatření v oblasti legislativy směřují proti

odborným doporučením a nezohledňují v oblasti zdanění hazardních her aspekt rizikovosti jednotlivých typů hazardních her.

Tabulka 1: Srovnání podílů loterií na trhu s hazardními hrami ve vybraných zemích EU a ČR¹

Země	Podíl loterií na trhu s hazardními hrami
ČR	13%
Itálie	33%
Německo	35%
Francie	44%
Rakousko	51%
Norsko	58%

Tabulka 2: Zdanění vybraných provozovatelů loterií: výše sazby a princip, dle jakého ke zdanění dochází.²

Země	Daně provozovatele
Belgie	0 % (státní monopol)
Bulharsko	15 % vsazených částek
Dánsko	15-17,5 % z vyplacených částek
Estonsko	10-18 %
Finsko	12 % hrubého příjmu ze hry
Francie	0 % (státní monopol)
Irsko	0 %, licence na 20 let prodána za 405 mil EUR + 65 % hrubého příjmu ze hry musí jít na charitu
Itálie	6 % + sdílení zisku se státem
Kypr	0 % (státní monopol)
Litva	5 % obrátu

¹ Zdroj: Analytická rešerše Zdanění loterií v Evropské unii. 2019. Think tank racionální politiky závislostí.

² Zdroj: Analytická rešerše Zdanění loterií v Evropské unii. 2019. Think tank racionální politiky závislostí.

Lotyšsko	8 % (státní monopol)
Lucembursko	Státní loterie od daně osvobozena, německé firmy platí % příjmů podle toho, kolik % zákazníků tvoří Lucemburčané
Maďarsko	17 % příjmů
Malta	20 % obrátu
Německo	16,66 % ze sázek
Nizozemsko	0 % (státní monopol)
Polsko	19 %
Portugalsko	0 % (státní monopol)
Rakousko	2-17,5 %
Rakousko	16 %
Rumunsko	0 % (státní monopol)
Řecko	30 % hrubého příjmu ze hry + 10 % z výher
Slovensko	20 % herní jistiny
Slovinsko	5 % hrubého příjmu ze hry
Švédsko	0 % (státní monopol)
Velká Británie	12 % obrátu a 10 % zisku

Stávající odstupňování daňové zátěže neodpovídá původní RIA k zákonu o hazardu z roku 2014 a je v rozporu také s programovým prohlášením vlády, které v sekci Prevence deklaruje: *“Při řešení problematiky závislostí budeme uplatňovat politiku postavenou na vědecky ověřeném a vyváženém konceptu prevence rizik a snižování škod, přičemž zajistíme dostatečné financování jak preventivních programů, tak i služeb a **regulace návykových látek, které bude odpovídat míře jejich škodlivosti.**”*

ZÁVĚRY:

1. Mezi hazardními hrami existují rozdíly v jejich rizikovosti z hlediska rozvoje patologického hráčství. Nejvíce rizikové jsou technické hry typu automaty, dále živé hry a hazardní hry on-line včetně kurzových sázek a zejména live sázek.
2. Dynamicky se rozvíjí trh s hazardním hraním prostřednictvím internetu. On-line hraní je přitom velmi rizikové, dostupné nepřetržitě z jakéhokoli mobilního zařízení nebo počítače.
3. Doposud není zcela vyřešena oblast ilegálního hazardního hraní, z níž plynou rizika jak v oblasti nulové ochrany spotřebitelů, tak v oblasti daňových úniků.
4. Z hlediska potřeby celkově navýšit výběr daní nabízí vhodná řešení RIA, kde je konstatováno, že prostor pro signifikantní zvýšení existuje u tzv. technické hry a další z možností je navýšení poplatků za automaty. Nadto ekonomické přínosy pro státní rozpočet v odhadech ukazují, že pro zvýšení výběru daní do státního rozpočtu je nejvhodnějším způsobem vyšší zdanění té části hazardu, která má větší podíl na trhu.

DOPORUČENÍ:

1. Zavést princip **různé míry zdanění různých typů hazardních her podle jejich rizikovosti** tak, aby se na příjmech do veřejných rozpočtů a potažmo na řešení problémů vyvolaných patologickým hráčstvím jednotlivé hazardní hry podílely poměrně k tomu, jaké škody působí.
2. Kultivovat trh s hazardními hrami směrem ke snižování rizikovosti hazardních her a **nabídky hazardních her s nižším rizikovým profilem** tak, aby míra se patologického hráčství v ČR snižovala.

Zákonodárná iniciativa novely zákona o dani z hazardních her je v souladu s výše uvedenými doporučeními.

Think tank Racionální politiky závislosti je multidisciplinární sdružení nezávislých a významných odborníků, kteří se věnují problematice závislosti ze všech úhlů pohledu – veřejné a individuální zdraví, legislativa a další právní důsledky, včetně bezpečnostních výzev, dále oblast ekonomie včetně tržních modelací, daňových, ekonomických dopadů do veřejných rozpočtů, oblast edukace a prevence, a v neposlední řadě také oblasti sociální a sociologické a politologické. Think tank má za cíl ovlivňovat veřejné mínění a tím modelovat politické postoje, ovlivňovat strategické dokumenty politického i odborného charakteru, včetně odborně správné nastavení legislativy, působit na druhé straně na silné industrie k přijetí základních etických standardů.